

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 17 (1312) 1982 m. gegužės 1 d.

Melbourne

XXVII M E T A I

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

Salpos Sauklys

**ŠELPKIM
PERSEKIOJAMĄ
BAŽNYČIĄ**

Ir Bažnyčią ir Tėvynę
Persekiojamą mes minim.
Laisvę mylinti tauta,
Bolševikų pavergtą,
Naguose baisios meškos,
Laukia mūsų pašalpos.

Už Bažnyčią, už Tėvynę,
Daug gyvų aukų nuskynė
Kremliaus samdiniai tarnai,
Nusiteikę raudonai.
Remkim kovą Lietuvos,
Ryžtu ir viltim gyvos.

Šelpkim visi, kiek galim.
Savo brangią gimtą šalį
Doleriais ar siuntiniais:
Ne vien žodžiais tik švelniais...
Vėl atgis, graži, laisva,
Mūs dievota Lietuva.

1982 m. gegužis išeivijoje

Vajus persekiojamai Lietuvos Bažnyčiai

Marijos garbei skirtąjį gegužės mėnesį visoje Australijoje skelbiame Maldos sąjūdį už bedievių persekiojamą Lietuvą. Rinkimės būreliais ar šeimose giedodami ar skaitydami gražiąją Marijos garbei skirtąją poemą - Litanią - prašymų, maldavimų, užtarymo pas savo dieviškąjį Sūnų JĖZŲ KRISTŲ, stiprybės persekiojamiems mūsų Broliams ir Sesėms Tėvynėje. Melskimės, kad atsivertų ir bedieviai persekiotojai ir Kristaus Meilės ir Taikos Karalystė greičiau ateitų į mūsų Tėvynę Lietuvą. Gerbiamųjų Sielovados kunigų prašome gegužės mėnesio lietuviškas pamaldas praversti iškilmingai maldos galybe už tyrą gyvenimą, už dorą lietuvių tautą! - kaip šiuos metus

skelbia Lietuvos vyskupai ir vyskupijų valdytojai.

Tiesioginę pagalbą persekiojamai Lietuvos Bažnyčiai teikia tik vienintelė Lietuvių Katalikų Religinė Salpa. Kiekvienas lietuvis Australijoje skirkime savo dalį. Aukas įteikime Federacijos Įgaliotiniams.

"BŪKITE MANO RANKOS IR
MANO KOJOS"

BROLIAI IR SESĖS TĖVYNĖJE IR SOVIETŲ LAGERIUOSE !

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika praneša didžias herojiškas Jūsų aukas dėl ištikimybės Kristui ir Tėvynai Lietuvai. Tai įkvepia ir mus toli nuo Tėvynės melstis už Jus visus, išgarsinti Jūsų kančias, kad jos būtų žinomos Australijos gyventojams ir kiltų solidarumas Lietuvos Bažnyčiai ir Lietuvos prisikėlimui.

Didžiuojamės Lietuvos jaunimu, kuris bedievių persekiojamas drąsiai išpažįsta tikėjimą į Kristų, žadina religinį atgimimą Eucharistijos Bičulių sąjūdžiu, blaivybe. Tik didžia dvasia išvengsime bedievybės, nutautėjimo ir sulauksime Tėvynės Lietuvos prisikėlimo. Gegužės mėnesį skelbiame Australijoje Vajų dėl persekiojamos Lietuvos Bažnyčios, kad malda ir auka būtų vienos širdies su Jumis, nešančiais sunkią ir žiaurią sovietinio komunizmo vergiją.

Australijos Liet. Kat. Federacijos Valdyba

AUSTRALIJOS LIETUVIAI !

Prieš keletą metų Australijos Lietuvių Katalikų Federacijai pradėjus gegužės mėnesį skelbti Persekiojamos Lietuvos Bažnyčios mėnesiu, šis kilnus sumanymas prigijo ir jau pasidarė gražia tradicija.

Minėdami Persekiojamos Lietuvos Bažnyčios mėnesį, mes, Australijos lietuviai, norime padėti Lietuvos Bažnyčiai, kuri tvirtai stovi už mūsų tautos moralinių vertybių išsaugojimą ir tautos tęstinumą.

Dabartinio metu okupuotos Lietuvos žmonės, tik per bažnyčią gali pareikšti priklausomumą savo tautai ir išlaikyti tautines tradicijas. Mums išeivijos lietuviams gegužės mėnesio tradicija taip pat yra naudinga, nes primena mūsų pareigas savo tautai ir Lietuvos laisvei.

Gegužės mėnesio proga skelbiame visam pasauliui apie okupanto kriminalinius nusikaltimus prieš lietuvių tautą ir visą žmoniją. Reikalaujame žmogaus teisių ir religinės lais-

(Nukelta į 3 puslapį)

Šis Nukryžiuotasis Kristus Lietuvoje bedievių išniekintas ir išmestas į šiukšlyną. Tikintieji jį surado ir atsiuntė Lietuvių Katalikų Religinę Salpą į Ameriką, kaip persekiojamo Kristaus ir Lietuvos kančių simbolį!

BRANGŪS BROLIAI IR SESĖS LIETUVIAI !

Kreipiuosi į visus reikalu, kuris turėtų rūpėti kiekvienam lietuviui. Viešos komunikacijos priemonių dėka kasdien sužinome net nedidelės reikšmės dalykus, kas vyksta laisvojo pasaulio net mažiausiose šalyse. Apie mūsų tautos kančias ir didvyrišką kovą Lietuvoje mes patys sužinome tik iš Lietuvos pagrindinės spaudos ir reikia nemaža pastangų, kad tos žinios pasiektų ir kitataučius. Paremti tautos kovą nepakanka tuos leidinius turėti savo knygų lentynoje ir apie tai dažnai pasikalbėti. Tauta yra reikalinga konkrečios pagalbos, kuri ją pasiektų Lietuvoje. Tokią pagalbą pagrindiniu savo tikslu yra pasiskyrusi Lietuvių Katalikų Religinė Salpa. Šiuo tikslu ji padaro tiek, kiek prisideda visuomenė. Atsiranda ir ne lietuvių, kurie savo auka paremia Lietuvių Katalikų Religinę Salpą. Tuo labiau turėtų nelikti nė vieno lietuvių, kuris nebūtų dalininkas paramos tiems reikalams, kurie šiandien yra reikalingi kovojančiai tautos Lietuvoje.

Nuoširdžiai dėkojame kiekvienam Lietuvių Katalikų Religinės Salpos bendradarbiui ir visus raginame ir prašome konkrečiai auka būti dalininku pagalbos mūsų tautai, kovojančiai savo Tėvynėje.

Nuoširdžiai su Jumis Dievo ir Tėvynės meilėje,

† Vysk. Vincentas Brizgys

Jaunimas stato kryžius

Praneša LKB Kronika Nr. 50

Valdiškiems bedieviams suaktyvinus religijos niekinimo ir naikavimo metodus, tikintis Lietuvos jaunimas dar uoliau reiškia savo ištikimybę ir meilę Kristaus Kryžiui. Lietuvos jaunimas gerai žino, kur Tautos jėga, išlikimo garantija ir su poetu Brazdžioniu drąsiai taria: Gyva tik pašvaistė kitų dienų rytojaus gyvent išmokai pavergtą Tėvynę, nes Tu radai visų didžiųjų herojų tartum stebuklą - Viešpaties šaltinį !

1981 m. rugsėjo mėn. iš 25 į 26 d. naktį jaunimas pastatė

gražų kryžių prie kelio Vištytis - Kybartai. 26 d. rytą apie 10 val. apylinkės pirmininkas Šarskas ir Žukauskas kryžių nugriovė, bet 27 d. vakare tas pats kryžius vėl iškilo senoje vietoje, tačiau išbuvo vos 2 val. — piktos rankos vėl jį išrovė. Išverstą kryžių žmonės tapo puošė gelėmis, bet tai nepatiko bedieviams ir spalio 18 d. jis buvo supjaustytas gabalais ir išvežtas.

1981 m. rugsėjo 27 d. atsirado kryžius prie kelio Vilkaiviškis - Žalioji. Rajono kulto

įgaliotinio Urbono iniciatyva spalio 6 d. kryžius buvo nupjautas ir išvežtas. Išniekinto kryžiaus vietoje ilgai nevyto gelės, kurias atnešdavo vietiniai gyventojai.

1981 m. rugsėjo 22 d. Prienu šile, prie kelio Alytus - Prienai, žmonės pastebėjo naujai pastatytą apie 3 m aukščio medinį kryžių. Neilgai Kristus žvelgė ir laimino nuo kryžiaus - rugsėjo 23 d. popietę pravažiuojantys plentu atkreipė dėmesį

(Nukelta į 6 puslapį)

Bolševikų KGB lizdai JAV įstaigose

Kaip vedamos tariamų "karo nusikaltėlių" bylos

Prie JAV-bių Teisingumo departamento 1979 m. buvo įkurta speciali tardymo įstaiga (Office of Special Investigations - trumpai - OSI), kuriai paskirtas uždavinys traukti teisman JAV-bėse gyvenančius tariamus vokiškų nacių kolaborantus. Šiam reikalui iš JAV-bių išdoko kasmet skiriamai milijonai dolerių, pasamdyta dešimtys tarnautojų, teisininkų bei advokatų. Ši įstaiga per savo veiklą yra surinkusi medžiagą apie 300 bylų, kurių apie 150 yra jau pradėtos. Tam tikra jų dalis dabar yra teisiniame procese.

Mes neturime sąrašo lietuvių, kuriems bylos iškeltos ar keliamos, bet iš amerikiečių spaudos pranešimų matyti, kad vienu ar kitu būdu yra "traukiami teisman" bei tardomi šie lietuviai: Liudas Kairys, Kazys Palčiauskas, Jurgis Juodis, Juozas Kungis, Mečys Paškevičius, Stasys Čenkus, Juozas Navickas, gal yra ir daugiau.

Akcija prieš tariamuosius "karo nusikaltėlius" prasideda tokiu būdu. Pirmiausia sovietinėje spaudoje okupu. Lietuvoje pasipila šmeižtai ir pamazgos prieš bet kurį asmenį, šmeižtus pakartoja "lietuviška" žiniaraiščių spaudoje. JAV-bėse ir skelbiama šio krašto laikraščiuose. Kažkokiu būdu ir kažkieno inspirotoji "investigaciniai žurnalistai" čia suranda liečiamus asmenis, juos fotografuoja, filmuoją, daro pasikalbėjimus su kaimynais. Visa ši ir iš Maskvos gautoji medžiaga panaudojama kaltinamųjų suniekinimui. Kai jau tokiu būdu bylai paruoštas kelias, Investigacijos įstaiga formaliai pradeda bylos eigą.

Prieš teisiamuosius pasamdomi geriausi advokatai, kurie toliau renka medžiagą. Čia jiems labai aktyviai talkina Sovietų Sąjungos ir Izraelio valstybės agentai, o taip pat Sovietų ambasada Vašingtone: atvežama daugybė falsifikuotų "dokumentų" nuorašų, patvirtintų paties Sovietų ambasadoriaus Dobrynino parašu. Kaip žinia, Sovietai yra didžiausi ir geriausi dokumentų falsifikatoriai visame pasaulyje; jų žvalgybos įstaigos turi didžiausią šioje srityje patyrimą. Taigi ir tokiais dokumentais jie "gali" įrodyti viską, ką tik jie nori.

Panašiai yra ir su liudininkais. Tiek Sovietai, tiek Izraelis, jų ga-

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis
Čikagoje

li surasti tiek, kiek pageidauja. Ir visi jie, iš anksto gerai paruošti, tardymo ir teismo metu liudija, ką jiems liepia. Tačiau patys bolševikai gerai žino, kad ne visada galima jų pačių liudininkais pasitikėti. Gali atsirasti vienas kitas, kuris, kai jam už nugaros nestovės kagebistas, liudys kiek kitaip, kaip jam įsakyta. Taigi jie sugalvoja naują triuką: atsisakė savo liudininkus siųsti į JAV-bes ir pareikalavo, kad iš JAV-bių į Sovietiją atvažiuotų teismo kaltinamieji ir gynėjai. Mums yra žinoma, kad OSI įstaiga su tokiu pasiūlymu mielai sutiko ir jau keliais atvejais liudininkų apklausinėjimai vyko Sovietuose. Vieno teisiamojo lietuvių "liudininkų apklausinėjimas" įvyko pr. metų lapkričio mėn pabaigoje sovietinės Latvijos sostinėje Rygoje. Buvo apklausti keli "liudininkai", parinkti išimtinai Sovietų įstaigų. Jie, žinoma, "liudijo" taip, kaip jiems buvo įsakyta. Tiksliau pasakius, "liudijimus" skaitė iš anksčiau jiems KGB paruošto rašto, kagebistams visa tai stebint. Kai bylos gynybos advokatai pareiškė norą taip pat apklausti "liudininkus", jiems buvo suteiktos tik labai ribotos galimybės. Siem užprotestavus, kad nesilaikoma teisinio kodekso, kagebistai atsakė, kad "čia veikia ne JAV-bių, bet Sovietinės Latvijos kodeksas". Vėliau išaiškėjo, kad "liudininkų" tarpe buvo ir "profesionalinių liudininkų", ne vieną kartą liudijusių panašiose vokiečių nacių bylose, todėl savo amate įgudusių.

Nereikia sakyti, kad tokia teismo pareigūnų kelionė į Rygą, su tikimais tokiose sąlygose apklausinėti liudininkus, be galo pažemino JAV-bių teismo orumą, jį tiesiog suniekindama. Pridėkime, kad Amerikos mokesčių mokėtojai turėjo savo pinigais apmokėti abiejų šalių advokatų kelionės išlaidas į Rygą. Taigi mūsų didžioji galybė savo "teisingumo institucija" leido KGB-bui susisukti lizdą Amerikoje ir jos pačios pinigais žudyti komunizmo priešus. Tai šlykštus pasityčiojimas iš teisingumo ir iš žmogaus vertybės.

Iš kitų tokių bylų aplinkybių matyti, kad ir kitose srityse, teisiant kaltinamuosius, nereikia dokumentų originalų, nei bešališkų ekspertų nuomonių - pakanka vien tikrai KGB suklastotų nuorašų.

Kuo gi "kariniai nusikaltėliai" kaltinami? Procesas toks. Pirmiausia stengiamasi įrodyti, kad jie, važiuodami į Ameriką ar čia pildydami gavimo dokumentus, yra ką nors netaip parašę ar nusiėpę. Taigi reikalaujama teismo keliu atimti JAV-bių pilietybę, o tai padarius, sektų nauja ištremimo "į gimtąją" kraštą byla, kur "nusikaltėlis" jau būtų "tikrai teisiamas" ir, žinoma, nubaustas pagal KGB potvarkius.

Nėra abejonės, kad lietuviai yra iš tiesų ne JAV-bių teismo įstaigų, bet praktiškai Sovietų KGB puola. Lietuviai Amerikai ar kam kitam nenusikalto. Lietuviai, latviai ir estai kalti tik tuo, kad kovojo prieš jų valstybių panaikinimą ir prieš tautos žudikus - sovietinius rusus. Kada nors istorija nepagirs Amerikos įstaigų už sudarymą Sovietams sąlygų teisti politinius emigrantus pačioje Amerikoje, pačių amerikiečių lėšomis.

Bet nereikia per daug kaltinti Amerikos, kai ir mes, lietuviai, šioje srityje labai nedaug ką darome. Iš tikrųjų mūsų pagrindinių "politinių veiksmų" Amerikoje du šiuo reikalu neparodė beveik jokios iniciatyvos. Tik JAV Liet. Bendruomenės krašto valdyba šiuo reikalu ką ką daro. Turime prieš akis nuorašą gerai paruošto memorandumo, kurį Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė Aušra Zerr 1982. I. 13 pasiuntė Teisingumo departamentui. Jame yra keli skyriai, kuriuose trumpai ir aiškiai nušviečiami tokie klausimai: Sovietų falsifikuoti dokumentai, jų "liudininkai", Laiškosios Lietuvos vyriausybės 1941 m. veiklos galimybės ir jos santykiai su Lietuva okupuojamais vokiečiais, lietuvių - žydų santykiai nuo senų laikų ligi dabartinių dienų. Nurodyti ir atitinkami šaltiniai.

LB yra padariusi ir daugiau kai kurių žygių teisiams apginti. Teisiamuosius dažniausia gina jų pačių pasamdyti advokatai, kurių tarpe yra ir lietuvių. "Chicago Lawyer" (1981. VI., Vol. IV, nr. 6) pranešė, kad žinomą čikagieškį Liudą Kairį gina garsi "Kirkland & Ellis" teisinė gynybos institucija. Tačiau, kaip tenka patirti, visi teisiameji yra neturtingi ir jų turimos santaupos yra išsibaigusios, nes teismo išlaidos ir teisininkų patarnavimai yra labai brangūs. Taigi reikia sakyti, kad jie reikalingi ir plačiosios lietuviškosios išeivijos bei jų institucijų paramos. Ir ne vien piniginės.

Minėta OSI įstaiga yra teisinė, įstatyminė institucija. Taigi netaip lengva jos darbų kryptį pakeisti. Vis dėlto, rodosi, yra atėjęs laikas daryti spaudimą per JAV-bių Kongresą, kad prezidentas Reagan administracija, kuri jau iš pirmųjų savo valdymo dienų parodė gerus norus kovoti su bolševizmu bei jo agentais, KGB agentų susuktą lizdą OSI institucijoje panaikintų.

įvykiai

● **Sydnejus.** Australijos pirmasis komunikacijos satelitas bus paleistas į orbitą aplink žemę su Amerikos erdvėlaiviu 1985 m. birželio 6 d. Po to dar paleis kitus tris satelitus.

● **Melbournas.** Karališkoji komisija, tirdama Statybos darbininkų federaciją, surado, kad komunistas Norm Galagher - unijos sekretorius ir keli kiti yra nusikaltę korupcija ir turėtų būti teisiami už kriminalinius nusikaltimus.

● **Melbournas.** 3EA radijas lenkų valandėlės metu balandžio 26 d. "Leisk Lenkijai gyventi" vėjais proga Mr. Dieles Viktorijos latvių bendruomenės vardu įteikė surinktas aukas \$ 4.300. Kai anksčiau lenkų atstovas užklauso mūsų atstovą, ar lietuviai savo aukom neprisidės, tai jam buvo atsakyta, kad Australijos lietuviai jau nusiuntė daugiau negu už \$ 30.000 siuntinių Suvalkų trikampio lietuviams, kurie dabar yra Lenkijos piliečiai. Į tai lenkų atstovas jau nieko nebegalėjo bepasakyti.

● **Didž. Britanijos** karo laivyno dalinys iš Argentinos atsiėmė South Georgia salelę, kuri yra 1.280 km į rytus nuo Falklands salų, ten britai išsikėlė ir per porą valandų salelę buvo jų rankose. Tos salelės 60% padengta amžinu ledu ir ten gyvena tik 12 anglų mokslininkų, įrengę Antarktikos tyrimų bazę ir dvi moterys - televizijos filmuotojos. Salelę tebuvo tik apie porą šimtų Argentinos karių. Britų karo laivynas su 60 laivų jau prisiartino prie Falklands salų ir ruošiasi jas pulti ir atsiimti iš Argentinos.

● **Izraelis** atidavė Egiptui Sinajaus pusiasalį, kurį buvo užkariavęs 1967 m. per 6 dienų karą, o kad Egiptas nepultų Izraelio - pasienyje sudaryta tarptautinės priežiūros karinis dalinys, ten australų kontingentą sudaro 109 kariai.

● **Čikagos** kardinolas John Cody 74 m., mirė balandžio 25 d.

● **Čekoslovakijos** valdžia iš savo buvusių piliečių Australijoje reikalauja po \$ 4.000 už leidimą aplankyti gimines Čekoslovakijoje, kuri, kaip ir Sovietų Rusija, visame pasaulyje siekia išgauti iš pabėgusių pinigų savo skolų išmokėjimui, - praneša "The Australian" dienraštis balandžio 24-25 laidoje.

● **Paryžius.** Virš 100.000 tėvų suvažiavo į Paryžių protestuodami prieš socialistų valdžią, kuri Prancūzijos katalikų mokykloms nori panaikinti valstybės pašalpas, be kurios daugelis mokyklų turėtų užsidaryti. Katalikai yra pilnateisiai piliečiai ir turi tokią pat lygią teisę su kitais savo vaikus auklėti katalikiškoje dvasioje, bet socialistai tos teisės katalikams nepripažįsta ir juos nori auklėti bedviečiais.

● **Varšuva.** Lenkijos primas arkiv. Glomp turėjo pokalbį su karinės apsaustos generolu Jaruzelski ir po to balandžio 27 d. iškriko į Romą pokalbiui su Popiežium. Atrodo, kad Popiežiaus kelionė į Lenkiją šiemet nebeįvyks ir bus atidėta, kol Lenkijoje vis nepanaikinas apsaustos stovis ir nepaleidžiami suimtieji žmonės.

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Pr. Dauknys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 20. Kituose kraštuose \$ 25. Atskiras numeris 50 centų. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

TĖVIŠKĖS AIDAI

JEI IR JŪS NUTILSITE MŪSŲ ŠIRDYS NEIŠLAIKYS

Tai graudus pavergtųjų Brolių ir Sesių šauksmas iš Tėvynės, kad kančios bedieviškojo sovietų komunizmo smurto vergijoje neliktų be atgarsio pasaulyje.

Lietuvoje po žiemos atgimstančios gamtos gegužės mėnuo gražiausias ir pirmosios gėlės skiriamos Marijai. Per visą gegužį lietuvių tikintieji iš senų laikų renkasi vakarais prie Marijos altorių bažnyčiose ar šeimose giedoti Marijos Litanią, prašyti ypač dabar dangaus stiprybės ir palaimos bedievinamoje sovietų užgroboje Tėvynėje. Jiems reikia didžiulės moralinės paramos, kad nepalūžti persekiojimuose, kad neliktų vieni palikti.

Tad ir mes karšta malda junkimės prie Tėvynėje besimeldžiančių, kad Marijos užtarymu greičiau baigtųsi Tėvynės nelaimės dienos, kad Lietuva neliktų subedievinta, bet dvasios stiprybės jėga su Dievo pagalba įstengtų atsispirti prieš visas priešos klastas.

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa vienintelė, kuri teikia tiesioginę pagalbą reikalingiems Tėvynėje ir Sibire. Tad ir finansiniai nė vienas nelikime abejingi, kad Lietuvos Katalikų Bažnyčia nežlugtų komunizmo naikinama.

Naujausioji Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika Nr. 50 praneša vėl daug persekiojimo faktų.

Jaunuolis ALGIS RUBINAS vos išėjęs iš Šiluvos bažnyčios pernai rugsėjo 15 d. buvo dviejų milicininkų suimtas, kurie jį griebė už rankų šlykščiai keikdamiesi, įmetė į mašiną, užkimo burną, užlaužė rankas sakė: "Dar pasakyk žodelį, ir luš ranka". Visi šventoriuje suimtieji buvo jauni žmonės, saugumiečiai tyčiojosi iš jų ir nepadoriai kalbėjo.

PETRAS PAULAITIS pernai spalio 30 d. minėjo jau 34 metus praleistus koncentracijos lageriuose. Jis rašo iš kalėjimo: "Daugiausia mūsų sodžiaus žmonės dabar kaliniai - kankiniai už savo Tėvynės laisvę atidavę ir atiduoda viską, dargi su kaupu, kas į juos buvo įdėta. Tik duok, Dieve, ištvėrmės!"

MEČISLOVAS JŪREVIČIUS iš Čialabinskio lagerio rašo: "Branginkite ir jūs mielieji tikėjimą, praktikuokite jį, ne paviršutiniškai, bet iš širdies. Ypatingai branginkite sekmadienį šv. Mišias, sąmoningai jose dalyvaukite. Tai mano didžiausias troškimas, ko norėčiau iš jūsų, tai didžiausia jūsų parama man".

JULIUS SASNAUSKAS iš Toms ko koncentracijos lagerio rašo: "Aš tik lenkiuosi tai stebuklingai religijai, kuri sujungia žmonių protus ir širdis ir yra neišsenkantis mėlės šaltinis. Viešpats teatveria akis visiems, neradusiems kelio prie Jo".

Taip kalba tikėjimo ir tautos didvyriai, jos vadai, bedievių uždaryti į kalėjimus. Lageriuose jie nepalūžta, tik Dievo prašydami ištvėrmės.

PD

LKB KRONIKA NR. 50

Kodėl Šiluva kelia siaubą valdiškiems bedieviams ?

1981 m. rugsėjo 12 d. į Šiluvą pasimelsti atvyko keturi jaunuoliai iš Estijos: Ants Tomson, Tanne Kelam, Tonis Arro ir Runno Vissak.

Milicija juos sulaukė prie bažnyčios ir tardė. Vienas iš jų, studentas Runno Vissak, vien už tai, kad nuvyko į Šiluvą yra pašalintas iš Tartu universiteto.

1981 m. spalio 25 d. septyniolikmetis Panevėžio hidromelioracijos technikum mokslėivis Kęstutis Variakojis atvyko į Raseinius, norėdamas nuvažiuoti ir pasimelsti Šiluvos bažnyčioje. Kadangi Raseinių autobusų stotyje kabėjo skelbimas, jog penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį (spalio 23, 24 ir 25 d.) autobusai į Šiluvą nevažiuos, vaikinai nusprendė kelionę tęsti pėsčiomis. Keliu viena po kitos zujo milicijos mašinos, todėl jis ėjo takeliais, per mišką. Kai netoli Šiluvos išėjo į pagrindinį kelią, bematant privažiavo milicijos mašina, išsoko keletas milicininkų ir griežtai įsakė sėstis į jų mašiną "išsiaiškinimui". Kęstutis pasiteiravo, už ką jis yra sulaukiamas, o milicininkai į tai pikantai atkrito:

— Lipk greitai į mašiną, o tai patys įmesime ir dar 10 parų gausi! Šiluvoje vaikiną nuvedė į milicijos skyrių, kur uniformuoti ir neuniformuoti (čekistai) ėmė tardyti: — Iš kur esi? Kada gimęs? Kur gyveni? Ko ėjai į Šiluvą?

Vienas iš milicijos pareigūnų, iškraustęs K. Variakojos kišenes ir paėmęs piniginę, rožančių, tęsė tardymą:

— Iš kur gavai rožančių? Kur mokaisi? Kur tėvai gyvena ir dirba?

Kiek vėliau atėjęs tardytojas už-

AUSTRALIJOS LIETUVIAI !

(Atkelta iš 1 puslapio)

vės Lietuvoje ir visuose pavergtuose kraštuose, kad visi galėtų garbinti Dievą laisvai ir nevaržomai.

Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba, pilnai pritar-dama ir suprasdama moralinės ir materialinės pagalbos reikalingumą Lietuvos Bažnyčiai ir didžiai įvertindama Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos pastangas jai padėti, kviečia visus Australijos lietuvius ir Bendruomenės organizacijas įsijungti į bendrą talką ginant ir remiant Lietuvos Bažnyčios gyvybinius reikalus.

Gegužės mėnesio proga ypatingai atkreipkime šio krašto gyventojų dėmesį į nenormalią Bažnyčios padėtį Lietuvoje ir kvieskime visus į bendrą darbą, reikalaujant tikėjimo laisvės mūsų pavergtiems broliams.

Parodykime nuoširdų dosnumą remiant Lietuvos Bažnyčią, nes surinktos aukos skiriamos Religinei Šalpai ir Kronikų leidimui, kurios yra mūsų tautos ir Lietuvos Bažnyčios kančių testamentas ateinančioms kartoms, kuris kaip Šv. Raštas liudys Lietuvos gyventojų iškimybę Dievui ir Tėvynėi.

ALB KRAŠTO VALDYBA

vedė bylą, esą K. Variakojis priešinosi milicijos darbuotojams. ("Pasipriešinimu" buvo laikoma Kęstutio teiravimasis apie sulaikymo priežastį). Tardytojas klausinėjo, ko vaikinai ėjo į bažnyčią, kodėl į Šiluvos, o ne į kurią nors kitą? Kęstutiui atsakius, jog ėjo pasimelsti už Lietuvą, tardymą nutraukė, o jį patį nuvedė į kitą kambarį, kuriame jau buvo daugiau sulaikytų. Po pusvalandžio visus išvežė į Raseinius, Raseiniuose K. Variakojį pareigūnai išsikvietė patį pirmą ir, pakišę lapą, liepė perskaityti ir pasirašyti, kad susipažino su byla.

LKB KRONIKA NR. 50.

MŪSŲ KALINIAI

(Tęsinys)

Mečislovas Jūrevičius savo 1981 m. rugsėjo 29 d. laiške rašo:

"G.J.K! Pirmą laišką rašau Jums iš svetimos šalies. Marijampolėje jau buvau apsipratęs su padėtimi. Rugpjūčio 3 d., einant į darbą, sulaukė ir pranešė, kad šiandien išveža etapu. Kur ir kaip - nieko nežinojau. Štai kur mane ištremė — į užsienį. Už ką, taip ir nesužinojau. Reiškia, dar viena bausmė prisidėjo: ištėrimas iš Tėvynės, mum taip brangios, numylėtos ir kraują aplaistytos žemės. Mums lietuviams ir katalikams ji ypatingai brangi, nes daug dėl jos sudėta visokių aukos ir kančių. Joje gavome taip brangų lietuvių katalikų tikėjimą, kurį daug kas bando išrauti iš lietuvių širdžių. Tačiau veltui bandė ir veltui bando. Šita bedievių kova beviltiška. Mes einame su Kristumi ir Marija, mes kovojame ir kovosime už Kristaus karalystę Lietuvoje. Bedieviai sako, kad lietuvių tautai tikėjimą atnešė su ginklu ir prievarta. Dabar iš lietuvių jo neatims nei su ginklu, nei išgąsdins kalėjimais, nei žiauriausiais persekiojimais.

Galima bedieviams pasakyti aciū už persekiojimus, nes kaip tik jie ir sustiprina tikėjimą. Kuo daugiau ir žiauriau jis persekiojamas, tuo labiau stiprėja ir pasilieka brangesnis. Visais laikais, visada buvo judų ir bus.

Branginkite ir Jūs, mielieji, tikėjimą, praktikuokite jį, ne paviršutiniškai, bet iš širdies. Ypatingai branginkite sekmadienį šv. Mišias, sąmoningai jose dalyvaukite. Tai mano didžiausias troškimas, ko norėčiau iš Jūsų, tai didžiausia Jūsų parama man.

Truputį apie save. Rugpjūčio 3 d. vakare jau buvau Vilniuje, o 5-tos vakare iš ten išvežė. Prasidėjo nauji Kryžiaus keliai. Sąlygos nežmoniškos. Kalėjime buvau su visokiais recidyvistais kartu. Voroneže iš manęs vagys atėmė paskutinius šiltes baltinius. Tikrai stebuklingai atlaikiau tą kankinančią kelionę su tokia savo sveikata, tokiomis nežmoniškoms sąlygomis. Visko neįmano ma aprašyti.

... Tuojau parašykite man laišką, nes Marijampolėje negavau nė vie-

Gerokai palaikę milicijoje, nuvedė pas Raseinių rajono liaudies teismo teisėją E. Jarą. Šis, pagrasinęs, kad Kęstutį išmes iš technikum ir kom jaunimo, liepė užmokėti 10 rub. baudą, mat paklausimu, už ką yra sulaukiamas, "pasipriešino" milicijos darbuotojams. Išlaikė 5 val. K. Variakojį paleido.

Technikume Kęstutis buvo tardomas skyriaus vedėjo, o spalio 28 d. sekė tardymas milicijos skyriuje, po kurio tardomasis 3 mėn. buvo įrašytas į milicijos įskaitą.

(Bus daugiau)

no laiško, o čia jie man labai brangūs svečiai, ypatingai iš namų ir draugų. Pasakykite, kad rašytų dažniau, labai laukiu laiškų iš Lietuvos.

Mano sveikata aišku kokia, nes ji ir laisvėje nebuvo gera ... Viskas Dievo rankose! Šiapus nuotaika gera, rami. Meldžiuosi už Jus visus. Perduokite nuo manęs sveikinimus visiems pažįstamiems.

Sakau su Dievu. Pasivedu Jūsų maldoms"

M. Jūrevičiaus adresas: 456870 Čeliabinskaja obl., g. Kyštym, ucr. JAV 48/10-3. USSR. Jūrevičius Mečislovas Jurgio

AUŠROKŲ SUVAŽIAVIMAS

Gruodžio 28-30 dienomis Čikagoje ruošiamas "Aušros" gimnazijos suvažiavimas. Kviečiami visi abiejų gimnazijų buvę mokytojai ir mokiniai. Rengėjai kreipiasi į Australijoje gyvenančius aušroklus, aušrokes ir prašo kuo daugiau asmeniškai dalyvauti. Negalintieji vykti į suvažiavimą, prašomi siųsti sveikinimus šiuo adresu:

T. Kuraitis 6819 So Kedvale Ave. Chicago, ILL 60629. USA.

VOKIETIJOJE DĖL PABALTIJO LAISVĖS

Bavarijos politinio švietimo centrinė įstaiga, Vakarų Vokietijoje išleido du toms referatų, kurie buvo skaityti Bressanone - Brixen, Pietų Tirolyje, Italijoje, surengtoje konferencijoje Europos regionalizmo klausimais. Tarp kitų referatų, pirmame tome yra paskelbtas lietuvių diplomato dr. Alberto Geručio konferencijoje skaitytas referatas apie Pabaltijo valstybes. Jis yra atspausdintas knygos skyriuje "Konfliktų židiniai ir jų reikšmė". Bavarijos valdžios paskelbtame leidinyje reiškiamas įsitikinimas, kad dabartinė neteisėta Pabaltijo kraštų padėtis sudaro konfliktų židinį iš kurio kyla pavojai bendrajai taikai.

LRTV

Redaktorė A. Baltrukonienė, 5 Diamond Ave. Glen Waverley Vic. 3150

Mintys Motinos Dienai

Motinai paminėti parinktas gražiausias metuose mėnuo Europoje — gegužis. Bet švęsdami Motinos Dieną, turime puikią progą pagalvoti ne tik apie motiną, bet ir apamai apie moterį ir jos vaidmenį mūsų visuomenėje.

Mums jaunystėje buvo pasakojama ir dabar dar išliko įsitikinimas ir mitas, kad šeima yra visų moterų siekiamas idealas, kad šeima visada pasižymi kilnumu, meile ir dorybe. To negalime visiškai paneigti, tas atitinka daugeliui šeimų, bet lygų skaičių šeimų sudaro nusivylusios žmonos, kažin kokiais keliais nuėję vaikai ir kartais vyrai. Tas nuostabus motiniškas instinktas pradėjo blėsti, kai paskaitome kiek jaunų porų apsisprendžia visai vaikų neturėti, kiek per metus padaroma abortų. Taip pat blėta mūsų romantiška pažiūra į praetį, kai palyginame, kad ir senovėje ne viskas buvo aišku ir paprasta. Paskaitę socialologijos ar istorijos knygą, mes matome, kad šeimos, kaip mes ją suprantame, išsivystymas nebuvo moteriai palankus.

Seniau moteris mažai turėjo pasirinkimo. Reikšmingas dalyvavimas viešojoje veikloje jai buvo sunkiai prieinamas. Ji buvo laikoma nieko neišmanančia, bet didžiausia ironija buvo, kad jai buvo pavesta vienas iš atsakingiausių uždavinių — auginimas ir auklėjimas jaunosios kartos. Tai buvo vienintelė sritis, kur ji galėjo pasireikšti ir kur ji galėjo pamatyti savo darbo ir pasiaukojimo vaisius.

Šiandien moteris turi pasirinkimą, nes ne visos moterys yra vienos. Nors jos ir dabar nesulaukia tos pagarbos, kuri joms priklauso. Jos turi skirtingus palinkimus, troškimus ir talentus. Vienos ieško laimės šeimos židinyje, kitos, baugios mokslus, dirba lygiagrečiai su vyrais įvairiausius darbus ir džiaugiasi materialiniais patogumais. Vienos džiaugiasi šeimyniniu gyvenimu, kitoms toks gyvenimas nesvarbus; vienos patenkintos namų ruoša, kitos ieško papildomų darbų ir darbe karjeros; vienos su mielu noru priima motinystę, kitos geriau apsieina be vaikų. Ir vienos ir kitos, nežiūrint kokį gyvenimo kelią pasirenka, praturtina save ir kitus savo pasirinktu tinkamiausiu būdu.

Šiais laikais visi naujoviškumai moteriai yra patrauklūs ir reikalingi, bet jie dažnai susikerta su įsigyvenusiomis pažiūrom. Ji turi kaip nors suderinti kas yra nauja,

su savo tradiciniu auklėjimu, o taip pat su savo tautinėm pareigom ir religiniais įsitikinimais. Moteris traukiama į visas puses, aišku, pergyvena ne vieną sąžinės kovą. Moteris, kuri pereina tokį sunkų abejonių ir svarstymo kelią ir viską rimtai apgalvojusi pasirenka šeimyninį gyvenimą, gali sukurti labai tvirtą ir laimingą šeimą. Ji pasirenka tą kelią laisvai ir sąmoningai, ji prisiima visas tas pareigas ir jas supranta.

Kaip motina, moteris turi atsakomybę savo vaikams ir sau pačiai. Ji turi perduoti pasitikėjimą saviimi. Ji turi nežeminti savęs ir nenaudoti savo moteriškumo kaip pasiteisinimo dėl žmogiškų ydų. Ji turėtų didžiuliu savo moteriškumu. Moteris, kuri pati savęs nevertina, mažai tegali laukti iš vyro ir vaikų. Motina, kaip žmogus, turi pareigą ugdyti ne vien vaikų, bet ir savo pačios protą ir dvasią. Šiais laikais tarp namuose įkvėptų idealų ir gyvenimo realybių yra didžiausia spraga. Jei motina nenori, kad vaikai prarastų namuose išmoktas vertybes, ji turėtų domėtis kas vyksta mokyklose, rodama televizijoje, darosi miesto gatvėse. Ji turi stengtis neprarasti kontakto su savo jaunuoliais ir suprasti jų problemas, tada ji efektyviau galės nurodyti jiems tas vertybes, kurias, jos manymu jie turėtų įsigyti. Jeigu moteris nori, kad šeima kaip vienetas išliktų ir gyvuotų šiais nepastoviais laikais, ir jeigu ji tiki, kad šeimyninis gyvenimas gali būti gražus ir reikšmingas, tai ji turėtų pati savo veiklumą jį įprasminėti ir įrodyti, kad šeimos idealas ir dabar įgyvendinamas. Tada ir meilė motinai liks amžina.

Al.B.

Š Y P S E N O S

Po mirties vyras ir žmona nuėjo atskirais keliais. Vyras nuėjo į šilų kraštus, o žmona į dangų. Po poros šimtmečių moteris susitiko su savo vyru.

Zmona: "Kaip tau ten gyvenimas?" Vyras: "Šiaip sau. Per dienas nieko nedarome, tik karts nuo karto truputį anglies ir pečių įmetame. O kaip tau?"

Zmona: "Nelabai lengva. Ryta atsikėlus reikia man debesis patvarkyti, o naktį turiu padėti žvaigždes sustatinėti".

Vyras: "Tai kodėl tavo gyvenimas toks sunkus?"

Zmona: "Matai, mums trūksta darbininkų".

Kodėl vyrams daugiau reikalingos moterys, negu moterims vyrai

Nereikia būti genijum ir nereikia manipuluoti faktų, kad išspręsti, jog vyrams moterys daugiau reikalingos, negu moterims vyrai.

Įrodymui to, reikia tik pagalvoti, kad viengungiai daugiausiai serga - fiziškai ir psichiniai - ir jaunesni miršta, negu bet kuri kita grupė. Vedę vyrai geriau laikosi, bet ir jie miršta vidutiniškai šešis metus anksčiau, negu vedusios moterys.

Viengungės moterys, dar ir senmergėmis vadinamos, iš kurių dažnai pasityčiojama, gyvena sveikiau, siai ir ilgiausiai iš visų.

Kad moters kritiškai vyrų gebūviui svarbios, gal paaiškina tas, kad vyrai taip noriai tvirtina priešingą savo nuomonę.

Vyrai dažnai apie save gvildena fantaziją, būti laisvu moterų viliojimu, kuris gali užkariauti moteris viso pasaulio kontinentuose, jeigu tik jis nebūtų pažadėjęs šį savaitgalį išdažyti galutinį miegamąjį.

Viena iš pagrindinių priežasčių, kodėl vyrams taip labai reikalingos moterys yra, kad, atrodo, vyrai nežino kaip būti pagrindinai naudingais vieni kitiems. Tiesa, jiems patinka vyrai draugai, bet tai nėra tikra draugystė.

Jų draugiškumas pirmiausiai reiškiasi pasididžiavimui vyriškumo

Juozas Mikštas

ROMUI KALANTAI

Kančios ir laisvės ilgesio liepsna
Nušviesk jaunimui kelią
Tegu lietuviška dvasia jauna
Kaskart aukščiau vis kelia
Liepsningą vėliavą kovos
Už laisvę Lietuvos.

Sucemtuok ir seną kartą
Po tą liepsningą vėliavą,
Kuriai šventai aukotis verta.
Kol laisvės šaukias Lietuva
Kalantos lūpom suanglėjusiom.
Tiek daug jau iškentėjusi.

Melbourne, 1982 m. gegužis

VYT. ALANTAS (IŠ "ROMAS KALANTA")

Liudininkai, kurių butas buvo netoli Miesto Sodo ir matė pirmos dienos maištą, taip pasakoja:

— Matėme besideginantį Kalantą ir vėliau subėgusius policininkus. Mes matėme, kaip jaunimas protestavo prieš policijos provokacijas Kalantos laidotuvių dieną. Jaunimas daužė komunistų įstaigų langus ir duris, o vėliau mes matėme, kaip Vidaus Reikalų Ministerijos kareiviai guminėmis buožėmis malšino sukilėlius. Smūgi gavęs vaikiną ar merginą krisdavo, nes vienu smūgiu rusas sulaužydavo aukos raktikaulį, perskeldavo galvą arba kitaip sužalodavo. Kur guminė lazda užkliudavo, nusilupdavo kūno oda. Tą dieną rusai suėmė apie 1.000 jaunuolių. Daugelį paleido, bet daug sukišo į kalėjimus ir patraukė tiesios.

idealu, vyro stiprybe, prie kurios jie lygina save ir kitus.

Jų sekantys ir panašūs pasigyrimai visiems žinomi:

"Turėjai matyti Jurgį aną vakarą..." arba "Aš pažinau šitą stebuklingą vyrą..."

Visi jų geriausi pasakojimai yra apie tikrai didį, įvairiai atsižymėjusį vyrą, kuris kaip toks faktinai visiškai neegzistuoja.

Bet apie tikrą draugystę - kaip dalintis ir padėti vienas kitam, per kasdieninio gyvenimo dramas - vyrai vistik dar labai mažai težino.

Klausimas kyla, kodėl vyrai taip kritiškai nyksta, jei jis nepasirūpina susirasti žmonos? Prisirišimas yra emocionalus. Kaip statistikos parodo, išsiskyrę vyrai paprastai vėl stebėtinai greitai apsisveda.

Vyrai, kaip maži automobiliai, jie važinėja ant savo emocinių baterijų tik trumpą laiką ir greitai išsenka ir jie vėl turi prisikrauti iš moteriškos jėgainės, jeigu taip galima palyginti.

Amerikonė psichologė Dorothy Dinnerstein turi šitą paprastą teoriją, kodėl vyrams trūksta jausminio nepriklausomumo: Tėvas, kuris retai namuose būna, įdiegia savo sūnams pasiliekančią tolimą jausmą, taip sakant tuštumą širdyje. Kitaip sakant, vidutinis vyras jungia savo jausmus - meilę, švelnumą ir rūpestingumą - su moterimi.

'Šitas yra, sako profesorė Dinnerstein, dėl ko vyro potencialas dėl emocijų nepriklausomumo liko neišvystytas.'

Profesorė tarp kitko taip pat galvoja, kad mes randamės kritiškame evoliucijos laikotarpyje. Aišku, kad moteris, kuri yra nepriklausoma nuo abiejų, nuo proto ir širdies, atrodo, yra tinkamesnė ateities gyvenimui ir gali pergyventi kitus.

"Kaip vyrai galėtų atsiekti savo širdies ir proto nepriklausomumą, atrodo, yra sekantis klausimas", — sako profesorė. asm

MOTERIS IR MASINA

Turbūt daug kas matė garsaus dailininko Pablo Pikaso, mirusio prieš devynerius metus, paveikslų ir portretų atspaudus. Už jo originalius paveikslus šiandien mokama dešimtimis tūkstančių.

Kartą Pikaso nupiešė turtingos ispanės portretą, už kurį ji geroi sumokėjo. Grįžtant į Ispaniją, muitininkai nenorėjo patikėti, kad tai jos portretas. Iškviestas ekspertas pavertė paveikslą ir nustatė, kad tai ne moteris, o kokios nors mašinos piešinys.

Muitininkai tada pasikvietė inžinierių, kuris apžiūrėjęs nustatė:

— Labai sunku nuspręsti, ar tai portretas ar mašina. Tačiau jei tai būtų mašina, ji jokių būdu neveiktų.

PATARLĖ

Kuo aukštesnė nendrė, tuo žemiau lenkiasi.

KEIČIAMOS DIREKTYVOS

Vis daugiau ir daugiau šių dienų moterys jaučia, kad gyvenimas — pilnas gyvenimas — pro jas praeina.

Pavienės, netekėjusios moterys dabar nori vedybų ir šeimos. Išteėjusios, dirbančios moterys pradeda suprasti, kad auginti vaikus yra daug svarbiau, negu jos anksčiau galvojo. Nuo praėjusio dešimtmečio pabaigos mada vėl linksta į gausias šeimas.

Feminizmo propaguotojos turėjo uolių pasekėjų link magiško laimingo gyvenimo siekio. Dabar, beveik praėjus dviem dešimtmečiams, moterys mato, kad jos nei kiek daugiau neprisiartinio prie to įsivaizduoto pilno pasitenkinimo gyvenimu.

Aišku, daugelis moterų ir dar daugiau vyrų staiga pasibaurėjo kraštutiniškų kalbų ir pasisakymų tų daugiau radikalių feministų, kurios apgailėjo šeimynines ir motinystės vertybes ir pirmoje vietoje statė darbo karjerą.

Betty Friedan, amerikė, 1963 metų knygos "Moterys mistika" autorė, knygos apie kurią sakoma, kad ji įkvėpė "moterų išsivadavimo" judėjimą — dabar prisipažįsta, kad ji suklydo, sudarydama įspūdį, jog karjera pakeitė šeimyninį gyvenimą ir motinystę. Jinai jau pakeitė linkmę ir dabar skelbia naujas direktyvas.

Babette Francis, įkūrėja Australijos grupės, pavadintos "Moterys, kurios nori būti moterimis", sako, kad moterys nebus pilna to žodžio prasme išlaisvintos, kol motinystei nebus duotas tinkamas statusas ir ji bus pripažinta kaip pilna moters karjera materialiai, kuri ją kaip tokią pasirinktų — su tinkamu įvertinimu ir nepriklausomumu, kurį atitinkamas statusas pripažintų.

Turėti laiko džiaugtis savo vaikais ir rūpintis jų interesais, turėti laiko praleidimui su vyru, laiko išvystymui įdomaus užsiėmimo — tai dabar tragiškas liuksusas daugeliui dirbančių moterų.

Neįtikėtina liūdna dalis šito pavyzdžio yra, kad vyrai ir moterys labai reikalingi vienas antram. Nie

kas neturėtų pats vienas susidurti su šių laikų skubiu, nervus sukrečiančiu pasauliu. Daugiausiai kiekvienas iš mūsų reikalingas kito asmens artimo intymumo, kuriuo galėtų pilnai pasitikėti, kuris padėtų smarkiau pasispirti kai krinta ūpas, galėtų paguosti liūdesyje ir atvirai įspėti suklydus. Neįvertinamas turtas turėti kitą asmenį pasidalinimui gyvenimo džiaugsmiais ir bandymais ir, kuris prisimins pasilikęs, kai kitą pašauks į anapus.

Vyrai reikalingi moterų, o moterys vyrų. Ir abu tą turėtų žinoti ir vienas kitą atitinkamai įvertinti. Vienas iš pagrindinių klaidinan-

čių pažiūrų to taip vadinamo "išsivadavimo judėjimo" buvo nepripažinimas šių pagrindinių reikavimų tarp vyro ir moters.

Visi žmonės reikalingi meilės, užjautimo, įvertinimo. Dabar, kai daug žalos vienai kartai padaryta, mėginama žengti link persiorganizavimo ir gražesnių perspektyvų ateičiai. Tas nebus įmanoma, jei nebus atsakyta savito kelio — tik imti, bus reikalingas kultivavimas duoti — duoti meilės ir rūpesčio dėl kito. Svarbiausia, atiduoti Dievo valiai savo gyvenimą. Leisti Jam užimti mūsų protą ir širdį su Jo šv. Dvasia ir leisti Jam nuolatos gyventi mumyse.

Alisa Baltrukonienė

Išeikime iš parduotuvių nugalėtojom

Pagunda eiti į išpardavimus visada yra viliojanti. Labai lengva pasiduoti tai pagundai ir pasilikti su tuščia pinigine. Dažniausia tie pigūs pirkiniai nėra tokie geri, kaip jie parduotuvėje atrodo.

Išlikti laimėtojom, reikia planuoti prieš išeinant iš namų. Čia kelios pagrindinės taisyklės.

1. Pasidarykite sąrašą ko jums tikrai reikia ir nesusigundykite daiktai, kurie jums atrodo gal ka da nors galės būti reikalingi. Greičiausiai jie nebus reikalingi.

ŠEIMININKĖMS

KIAULIENA SU KRIENŲ PADAŽU

Sūdytos ar rūkytos kiaulienos ga balą, geriausią mėsą nuo kumpio, pamirkyti ir po to įdėti į verdantį vandenį su prieskoniais ir virti kol visai suminkštės. Kai išvirs, supiaustyti į mažus gabalus ir sudėti į išleptą kepimo indą. Ant viršaus užpilti tiršto krienų padažo, apdėti virtomis bulvėmis ar bulvių koše, aptepti išplaktu kiaušiniu ir trumpam įstatyti į karštą pečių. Kai paviršius paruduos, išimti iš pečiaus pagražinti morkomis ir petruškių lapeliais.

Servuoti inde kur kepė.

2. Perkant rūbus žiūrėkite ir pa sirinkime klasišką stilių. Reikia vengti sezono paskutinės mados spalvų.

3. Žiūrėti fabriko ženklo, kurio gaminių paprastai neįstengiamė nu spirkti. Toks gali būti geras pirkinys.

4. Perkant rūbą reikia patikrinti užrašą apie medžiagos rūšį ir skalbimo būdą. Rūbo, kurio negalima skalbti, gali brangiai atsieiti nuolatos jį nešant į valykla.

5. Taip pat reikia patikrinti ar veikia užtrauktukas ir ar yra diržas.

6. Jei neįmanoma pasimatuoti, reikia dydį patikrinti ant etiketės, netik ant pakabo. Jei rūbas dviejų dalių, ar abi dalys vienodos.

7. Daiktai pažymėti "antra rūšimi", visada turi kokius nors trūkumus. Jie gali būti labai menki, bet reikia juos surasti.

8. Geras pirkinys gali būti nuotraukta gaminti rūšis, ypatingai iš rūbų, batų ir namų apyvokos dalykų. Su porcelanu reikia apgalvoti, nes jei gabalas sudužs, nebus įmanoma jo atpirkti.

9. Nepulkime į fabrikų rekomenduojamus didelius sutaupymus. Jie gali būti smarkiai išpušti.

10. Tarp namų apyvokos daiktų gali apsimokėti pirkti demonstracijų modelius. Jie gali turėti vieną kitą įbrėžimą, bet paprastai įrodyta, kad dažniausiai jie gerame stovyje.

11. Dabar yra proga gerai žinomų firmų pigesnėmis kainomis nusipirkti kosmetikos ir kvapalų produktų.

12. Nepamirškime, kad ateina vėl žiema — pasidairykite papigintų žiemos rūbų ir avalinės išpardavimų.

ŠEIMYNINIS GINČAS

Susivaidijo vyras su žmona. Pagaliau netekęs kantrybės vyras padėjavo:

— Nesuprantu, kaip tiek metų gyvenau su moterim, kuri dramblis nuo asilo neatskiria!

Žmona nesutrikusi atžėžia:

— O, aš kuo puikiausiai skiriu dramblį nuo asilo. Pats pagalvok, rgi aš nors kartą pavadinau tave rambliu.

LIETUVIAI PASAULYJE

— **Bronius Kviklys**, buvęs "Draugo" dienraščio redaktorius ir nuolatinis mūsų bendradarbis, ruošia ištisą seriją 6 tomus Lietuvos bažnyčių knygas, kiekvienai Lietuvos vyskupijai skirdamas po tomą, praėjusią savaitę iš Cikagos išvyko į Floridą lankyti ten lietuvių kolonijas su paskaitom, rezistencijos parodelėm, skaidrėm. Šiose kelionėse išbus apie tris savaites, o tam laikotarpiui jau prisiuntė įdomių straipsnių.

— **Inž. Vytautas Kamantas**, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas, iki šiol dirbęs projektų vadovu vienoje didelėje statybos inžinierių firmoje Cikagoje, pakviestas jau davė sutikimą perimti Grand Rapids Michigane liginės ir jų skyrių administracinio direktoriaus pareigas, ten persikelia ir jo šeima.

— **Pasaulio Lietuvių Bendruomenės** valdyba šiemet lietuviškų patriotinių laikraščių ir žurnalų va jų naujom prenumeratom paskelbė Pietų Amerikos lietuvių spaudai, skiria tokias pat premijas, kurias pernai buvo paskirta ir Australijos lietuvių spaudai.

— **Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos** dvyliktasis suvažiavimas šiemet šaukiamas St. Peterburgo mieste, Floridoje, kur yra įsis teigęs tos Akademijos židiny. Suvažiavimas vyks lapkričio 24-28 dienomis, suvažiavimo išlaidos numatytos \$ 15.000. To židinio pirmininkas prel. Jonas Balkūnas, sekretorė Dr. Kulbokienė.

— **Sydney "The Catholic Weekly"** balandžio 25 d. laidoje skyrė porą ištisų skilčių Monsinjoro Petro Butkaus pagerbimui, kartu įdėjo ir jo nuotrauką, aprašo jo biografiją ir jo darbus Sydney lietuvių tarpe. Didž. Britanijos Karalienės suteiktą jam MBE Ordiną ir Popiežiaus Jono Pauliaus II jo pakėlimą į Monsinjurą.

— **Lietuvoje** Luokės klebonas kun. Leonas Šapoka, 70 m. amžiaus, buvo nužudytas 1980. X. 10. Šiemet "Tiesa" balandžio 11 d. laidoje pranešė, kad žudikas J. Sabaliauskas buvo sušaudytas, o jo bendrai, kurie kankino kleboną ir J. Kvietkų, S. Strapelieneį ir pensininkę A. Žilvitytę, gavo po 15 metų laisvės atėmimo. Maurai atliko savo darbą ir jais sovietinė valdžia atsikratė. Kun. L. Šapoka 1979 m. buvo pasirašęs su 110 Telšių vyskupijos kunigų pareiškimą Lietuvos komunistų partijos centro komitetui dėl tikinčiųjų persekiojimų.

— **Tenoras Leonas Baltrus** Amerikos Rochester mieste išleido dainų ir arijų plokštele: keturios dainos lietuvių kompozitorių, dešimt dainų ir arijų Europos ir Amerikos kompozitorių. Plokštelės sutiktuves įvyko Rochester lietuvių parapijos salėje balandžio 17 d., ją įvertino muzikė prof. Vlada Sabalienė.

— **Kanadoje** Hamiltono mieste gegužės 8 d. vyksta Kanados lietuvių parapijų ir Bendruomenės atstovų suvažiavimas aptarti lietuviškų parapijų problemas, ieškant praktinių būdų išlaikyti parapijų lietuviškumui, dalyvaus ir evangelikų atstovai su pranešimais.

— **"Europos Lietuvis"** pranešimu, Londone kelis metus gyvenusi Australijos lietuvaite Laima Zarem baitė dingo. Pernai lapkričio mėnesį išėjo iš savo buto dešimčiai minučių ir niekad nebeįgrįžo. Laima buvo baigusi Australijoje odontologijos mokslus ir kurį laiką dirbo kaip dantų gydytoja. Jos paieškoti mai Londone nedavė jokių rezultatų.

Regina Lokienė

VĖL PAKILSI

Išėjai, palikai ir negrįšai.
Nelankysį jau mūsų laiškais.
Šį pasaulį palikti turėjai,
Kad paliktum gyvent aname.

Gėlėmis papuoš kapą sesutės,
Ir berželis linguos raudoje,
O mes skausmo prislėgti suklupe
Prisiminsim Tave maldoje.

Vyturėlis pavasarį skelbia,
Gamtoje trykšta gyvybė nauja;
Suspindės ant kiekvieno kapo
Ir triumfuos galingam

Prisikėlime

Mirtį nugalėjusi gyvenimo šviesa,
Džiaugsmo maršo varpų gaudime.

Solistė Slava Žiemelytė atvyksta į Australiją

Solistė Slava Žiemelytė - kontraltas, yra gimusi Lietuvoje - Žemaitijoje. Augdama muzikaloje šeimoje, nuo vaikystės dienų ji veržėsi į muziką, imdama pianino ir smuiko pamokas.

Vokietijoje įsijungė į St. Sodeikos ir G. Velickos vadovaujamą Ansamblių, su kuriuo apkelejo daugelį lietuvių kolonijų.

Atvykusi į Kanadą 1949 m. pradėjo studijuoti muziką, pasirinkdama dainavimą ir pianiną. Pirmąsias dainavimo pamokas gavo iš Lietuvos operos solistės E. Kardielenės. Persikėlus į Torontą, įstojo į Muzikos Konservatoriją ir čia gavo pilną stipendiją studijoms tęsti. Tokia stipendija buvo labai retas atsitikimas. Balso techniką studijavo pas Metropolitan operos solistę I. Jessner ir pas Dr. Ernesto Vinci.

1960m. Kiwanis festivalyje Toronte, operos ir koncertinių dalykų klasėje, iš 2700 varžovų, finaliniame koncerte laimėjo pirmąją premiją. Vėliau ji laimi Finlay Memorial geriausio dainavimo premiją Toronto "Daily Star" laikraštis labai teigiamai įvertino jos pasirodymus - plačios apimties, gražaus tembro, dinamišką, stiprų ir tuo pačiu lygų ir švelnų kontraltą.

Solistė S. Žiemelytė dainavo operose Cavalleria Rusticana, Il Tra vatore, Old Maid and Thief, Masked Ball ir daugelyje kitų. Taip pat buvo pakviesta CBC televizijos operų pastatymuose Elektra, Othello. Ji koncertavo su žymiais Kanados solistais - Stratas, Quilico, Braun, Piercy, Arab, Fisher.

Baigusi konservatoriją niekad nenustojo toliau lavinusi savo balsą, kaip ji pati sako, tobulybei niekad nėra galo.

Žiemelytė yra dainavusi įvairiose operose, koncertuose, šventėse, tačiau niekad nėra atsisakiusi, talkininkauti lietuviams, nors kartais dėl laiko stokos ne visada galėjo būti lietuvių tarpe, bet širdyje vi-

sada su lietuviams.

Žiemelytė yra išleidusi savo dainų plokštelę "Su Jumis", kurių žada atsivežti į Australiją ir paskleisti mūsų tarpe.

Sausio mėn. turėjo savo koncertą Floridoj ir kritikas Algis Simkus apibūdina ją šitaip.

"Pastaraisiais metais mūsų išeivijoje naujų meninių jėgų, ar dainininkų ar kitų meno šakų prieauglio pradėjo vis rečiau ir rečiau besirodyti. Ar čia kaltas mūsų sumaterialėjimo gyvenimo sąlygos ar dėl nepaprastos didžiulio krašto konkurencijos menkos pasisekimo

galimybės, ar mūsų jaunimo nutautumo problemos, sunku pasakyti. Tačiau lietuvių operos pastatymuose jau apskiai metų tebegirdime beveik vien seniai pažįstamus ir negailestingo laiko atakuojamus balsus. Todėl pasirodymas mūsų tarpe naujos, dar negirdėtos dainininkės savaime tampa susidomėjimo vertu įvykiu.

Žiemelytė turi gražų, profesionaliai išlavintą, plačios apimties balsą. Vadina save kontraltu, vietoj daugumoje įprasto mezzo - soprano, ji matyt, nori pabrėžti savo žemojo registro pajėgumą. Ji be dirbtinų pastangų išdainuoja žemiausias šios rūšies balsui rašomas gaidas. Tačiau lygiai sklandžiai bei efektingai skamba ir jos aukštesnieji registrai, o kas svarbiausia, ji sugeba šias abi savo balso sritis sujungti į vieningą visumą. Klausytojui netenka abejoti, ar jis kartais negirdi dviejų skirtingų dainininkių".

Gausiu atsilankymu į solistes Žiemelytės koncertus įrodysime savo vieningumą ir norą bendradarbiauti mūsų išeivijos kultūrinėje veikloje. Jos koncertai įvyks:

Birželio 20 d. Sydnėjuje,

birželio 26 d. Adelaidėje,

liepos 4 d. Melbourne.

Laikas ir kur koncertai įvyks bus paskelbta vėliau.

Jonas Tamošiūnas

ALB Krašto Valdybos narys
Kultūros reikalams.

DŽIUGO TUNTAS

Tunto štabo posėdis vyko Parapijos Namuose pas tunto Dvasios vadovą kun. Pr. Dauknį balandžio 27 d. vakare, dalyvaujant pilnam štabui - 14 vadovų, pirmininkaujant s. Henrikui Antanaičiui. Visi draugininkai ir draugininkės pristatė raportus apie savo draugovių sueigas, išskylas, atliekamas programas, veiklos stiprinimą. Rūpestis, kad vis nesusirenka skautų tėvai sudaryti komiteto, tai pats turtininkas ieško tam darbiu savanorių - suruošti metinį skautų balių, prižiūrėti inventorių, padėti stovykloms, o nuo pietų ruošiam sekmadieniais atsakyta, kad Tėvų komitetas nebūtų apkrautas nuolatiniiais darbais. Melbourne Apylinkės valdybai prašant prisidėti prie Bendruomenės menės kilimų nuopirkimo, tuntas prisidės \$ 100. Algis Simkus pateikė pranešimą apie Etninę skautų stovyklą ir ten pasigesta, kad mūsų kontingentas nepasizymėjo uniformų tvarkingumu, į tai visi draugininkai sueigose turi atkreipti ypatingą dėmesį. Ir šiemet nutarta tunto narių dalį užregistruoti pas australus skautus, kad būtų galima naudotis jų teikiama lengvatom. Atkreiptas dėmesys, kad skautai vyčiai gražiai ornamentais išmargintų savo lazdas. Lietuvos persekiojamos Bažnyčios mėnesį baigiant - gegužės 30 d. per Sekmines tuntas ir organizuotas jaunimas vėl atneš savo dalį į lietuviškas pamaldas, koordinatore paskirta Birutė Prašmutaitė. Posėdyje dalyvavo naujasis Rajono Vadas s. Albinas Pocius, pristatė sudarytą Rajono Vadiją, skatino išlaikyti lietuviybę ir Lietuvos laisvės reikalus.

Džiaugiamės mūsų visų tunto vadovų idealizmu, uoliu pareigumu, o kad bent dalį tokio idealizmo parodytu ir skautų tėveliai!

RAJONO STOVYKLOS RENGIMO KOMITETAS

Tunto štabo posėdžiui pasibaigus, liko Rajono stovyklos rengimo komitetas posėdžiauti, kuris iš eilės jau buvo trečias. Savo kadencijos gale Rajono Vadas v.s. B. Žalys yra patvirtinęs tokį komitetą: pirmininkas s. Henrikas Antanaitis, nariai - kun. Pr. Dauknys, Algis Milvydas, Marytė Spokevičienė, Narizas Ramanauskas, Jieva Ariėnė, Petras Kružas, Algis Simkus, kooptuotas Andrius Vaitiekūnas. Stovykla vyks 1983 m. sausio 2-12 dienomis Gillwell Parke prie Melbourne. Jau I posėdyje vasario 9 d. buvo vienbalsiai nutartas stovyklos pavadinimas **MŪSŲ LIETUVA**. Bus iškastas didžiulis stalas - Lietuvos žemėlapis ribos. Žemėlapis bus išpuoštas Lietuvos miestais, Ne muna ir kitomis upėmis, Baltijos jūra. Aleksas Jakštas jau pateikė tris projektus stovyklos ženklui, kurių vienas priimtas: jo pagrindu Lietuvos žemėlapis ir ant jo Lelijėlė, Rūtėlė ir Vytis. Taip stovyklos pavadinimas duoda visą toną programai. Algis Simkus pateikė stovyklos darbų projektą ir jis buvo gerai išnagrinėtas. Rajono Vadas A. Pocius pranešė, kad į Lietuvį Dienas atvyks iš Los Angeles "Spinulio" ansamblis, kurio dauguma skautai ir norės kartu stovyklauti, dabar su jais užmezgami tiesioginiai ryšiai.

Po posėdžio prie kavutės dar buvo toliau diskutuota, o bendras darbas dar arčiau visus jungia! PD

Jaunimas stato kryžius

(Atkelta iš 1 pusl.)

į uniformuotus milicininkus "besi darbuojančius" prie kryžiaus. Sudaužytas kryžius, sulaužytas krucifiksas kurį laiką gulėjo pakelėje, o vėliau dingo.

Tai jau antras kryžiaus išniekinimas. Maždaug prieš metus laiko jis buvo pastatytas kelio Garliava - Kaunas kairėje pusėje ir tą pačią dieną nuverstas. Kažkas iš tikinčiųjų jį priglaudė ir po kiek laiko jis vėl iškilo prie kelio. Valdiškų bedievių fanatizmas antrą kartą jį sudaužė ir išniekino, tačiau meilė Kristaus Kryžiui žmonių širdyse nesunaikinama.

1981 m. birželio 3 d. Rainių miškelyje, Telšių raj., buvo pastatytas meniškasis kryžius su užrašu "Tautos kankinimams". Po savaitės, čekistam vadovaujant, jis buvo nu-pjautas ir, supjausčius į gabalus, išmėtytas miškelyje.

Nuo ankstyvo pavasario iki vėlyvo rudens visoje Lietuvoje, keliame jaunų rankų ir mylinčių širdžių, augo kryžiai, iššaukdamie bevilčių valdiškų bedievių pyktį ir su kiekvienu jų nugriovimu liudijo

antikultūrinį, antinacionalinį bedievybės charakterį. Tačiau bedieviškasis vandalizmas bejėgis išplėsti KRYŽIŲ iš jaunimo širdžių!

Galima bedieviams pasakyti aciu už persekiojimus, nes kaip tik jie ir sustiprina tikėjimą. Kuo daugiau ir žiauriau jis persekiojamas, tuo labiau sustiprėja ir pasilieka brangesnis. Visais laikais, visada buvo judų ir bus. Branginkite ir Jūs, mielieji, tikėjimą, praktikuokite jį ne paviršutiniškai, bet iš širdies. Ypatingai brauginkite sekmadienį šv. Mišias, sąmoningai jose dalyvaukite. Tai mano didžiausias troškimas, ko norėčiau iš Jūsų, tai didžiausia Jūsų parama man.

1981 m. rugsėjo 29 d.

Mečislavas Jurevičius

SYDNĖJUS

Mons. P. Butkaus MBE Investitūra

NSW Gubernatorius pranešė, kad Monsinjoro P. Butkaus MBE ir visų Naujų Metų proga Didž. Britanijos Karalienės apdovanotų Ordinais Investitūra ir Isignijų įteikimas iš Gubernatoriaus rankų vyksta Sydnėjaus Valdžios Rūmuose balandžio 29 d.

Šių pakelimų ir apdovanojimų proga Mons. P. Butkų dar sveikina laiškais Vakarų Europos Lietuvių vyskupas Dr. Antanas Deksnys, iš Čikagos Lietuvių Žurnalistų Sąjungos pirm. Jurgis Janušaitis, kun. Petras Patlaba, iš Bostono mokytoja Elena Jaciūtė, - autorė knygos Pėdos mirties zonoje, Sesele Margarita, kuri prieš keletą metų lankėsi Australijoje, Seminarijos ir kunigystės draugas kun. B. Pacevičius iš Toronto, buvęs Sydnėje kapelionu kun. Jonas Tamulis iš Michigano, o iš mūsų krašto - ALB Krašto Valdyba, poetas Juozas Almis Jūragis ir žmona Stanislava, Sydney SS Židinio Tėvūnas ir Kancelerė ir kt. iš Lietuvos, tą žinią išgirdę per laisvojo pasaulio lietuviškas transliacijas.

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. Valentinas Čičauskas, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 38 Coghlan St. Niddrie Vic. 3042.

Sydnėjaus Lietuvių Teatras

KOSTO OSTI
dvi milrod

„ŠALTALVIS“

gegužės 23 d., sekm.

SYDNEJAUS LIE

Režisierius Paulius Rūtenis

Bilietai prie įėjimo: \$ 5 su moksleiviams. Vietos s

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Kun. Pranas Vaseris turėjo širdies ataką ir balandžio 27 d. išvežtas į St. Vincent ligoninę, St. Anne palatą, IV aukštas.

Kun. Albinas Spurgis, MIC, iš Adelaidės šią savaitę buvo atvykęs į Melbourną, aplankė mūsų Redakciją. Gegužės 21 d. sulauks Kungystės 50 Metų Aukso Jubilėjaus. Adelaidė jau ruošiasi iškilmingai atžymėti šį retą Jubiliejų.

Gyvojo Rožančiaus nariai gegužės mėnesį meldžiasi, kad Marija gelbėtų kraują ir asaromis, pasiaukojimais ir meile išpuotą mūsų žemę ir padėtų prisikelti mūsų šventajai Lietuvai.

Religinei Šalpai aukojo V. Stagis \$ 25, NN \$ 50.

Gyvojo Rožančiaus, Naktinės Adoracijos ir Marijos Mėlynosios Armijos sąjūdžio narių susirinkimas Parapijos Namuose gegužės 15 d. šeštadienį 6 val. vak. Sv. Mišios

PAREIŠKIMAS

Kovo 27 d. Nr. 12 atspausdinta korespondencija JSP' inicialais neteisinga apie Šaulių Rinktinės Australijoje įsteigimą ir Rinktinės pirmininku S. Pačėsos išrinkimą. Tuo klausimu jokio Melbourno šaulių kuopos narių susirinkimo nebuvo. Rinktinė neįsteigta ir S. Pačėsos Rinktinės pirmininku niekas neišrinko. Neteisinga korespondencija atšaukiama pasiremiant Šaulių T. Centro Valdybos Pirmininko K. Milkovaičio laišku.

S. Lipčius

DLK Vytenio Melbourno Šaulių kuopos pirmininkas

SVEIKINIMAS

Didžiai Gerbiamam Sydnėjaus lietuvių klebonui Prelatui Petriui Butkui,
Jo Šventenybės Popiežiaus Jono Pauliaus II pakeltam į prelatus,
Jos Didenybės Karalienės Elzbietos II apdovanotam MBE ordinu,
švenčiančiam kungystės 44 metų sukaktį.

JŪSŲ PRAKILNYBĖ.

Jūsų gyvenimo laimėjimais džiaugiasi —
Už kungystės dovaną kas gali būt brangiau?
Džiaugiuosi tuo, ką Dievas davė gausiai,
Linkiu, kad Jums Apvaizda duotų dar daugiau —

Daugiau šviesių ženklų apaštalo kelionėi,
Kai Dievo kryptimi vėdi praeinančius žeme,
Vis nuopelnų daugiau, daugiau šventos Malonės,
Daugiau palaimos širdžiai, būdinčiai altorių kilnumo.

Tad sveikinu aš Jus, Žemaičių Žemės Sūnų,
Lai Jūsų Prakilnybės šlovė amžiais liks skambi,
Garbingas Aini tvirtabūdžių tų žemaitiškų galiūnų,
Garbingas Pralote, papuoštas MBE.

Juozas Almis Jūragis

P.S. Skaitė balandžio 18 d. per vaışes

RUDENS MELODIJOS

Melbourn Dainos Sambūrio pasisekęs koncertas

Dainos Sambūrio koncertas vyko Melbourno Lietuvių Namuose balandžio 25 d. popietę. Prisirinko pilna salė ir baikonas lietuvių, nemažai buvo iš tolimesnių apylinkių - Geelongo, Morningtono, svečių net iš Europos. Buvo atspausdintos koncerto aailios programos, tai buvo lengva sekti kas po ko vyksta.

Pradėjus akordeonu groti įtėjui Arui, atsiskleidė scena puikia dekoracija - chorisčių tautiniais rūbais pirmosios eilės susėdusios ant žemės, kiti už jų įvairiai išsirikiavę. Choras, tai jungtinis, tai vien moterų ar vyrų, prožektorių šviesom besikeičiant, padainavo šešias melodingas, skambias dainas. Šviesoms užtemstant, choras nežymiai dingsta nuo scenos, išbėga Gintaro tautinių šokių grupė, dainų ir poezijos tarpais pašoko Aštuonytį, Zanavykų Aplinkinį - šis naujas šokis - 8 mergaitės, o berniuko rolę vikriai atliko Algis Vaitiekūnas, vėl naujas šokis - Našlė. Choras padainavo liaudies dainas - Vakaruskos, Aštuonytį su tautiniais šokiai, Per Klausučių ulytėlę, Oi, tu, Joneli, - o lietuvių kompozitorių originalius kūrinius - Rūta žydėk, Pirslelius, Buvo gardus alutis, - šią dainą klausytojai išreikalavo pakartoti. Pirmosios dalies repertuaras buvo toks sklandus, lengvas, naujas, kad po kiekvieno atlikimo sekė ilgos ovacijos, o joms nesibaigiant tuoj sekė kita daina - šokis, deklamacijos, kad ir pertraukai prasidėjęs dar daugelis liko vietoje, besidalinant pagauto grožio įspūdziais.

Antrą koncerto dalį pradėjo jungtinis choras, o dirigentės jau ant scenos ir pasikeisdamos dirigavo. Ir vėl daina vijo dainą, deklamacijos, solo partijos. Vėl žavėjo Gieda gaideliai, griausmingas į kovą, Ei Lietuvos kareivėliai, Oi neverk, Motinėle, Kur lygūs laukai. Montazą Tėvelis grįžo iš karo - pradėjo švelniu balsu Loreta Čižauskaitė, sukėlė įspūdį ir ilgai publika plojo. Pabaigtuvių pėdą dainuojant, solo partiją atliko Virginija Bruozytė. Nesibaigiant plojimams, į sceną įbėgo Gintaro grupė ir pašoko spalvingą tautinį šokį Rugučius, pavaizduodami rugiapiūtės darbus. Koncertas baigtas Vakarine daina, po jos Sambūrio pirmininkui K. Lynikiui tarus žodį, vėl pakartotas Vakarinės dainos posmelis.

Koncertui pasibaigus, į sceną atė-

PAIEŠKOJIMAS

Lietuvoje, Rietave, gyvenantis Petras Banys ieško savo dėdės Milimo, gyvenančio Australijoje, per savo draugą Čiužą. Rašyti Mr. Ed. Cinzas Av. du Fusain 9 1020 Bruxelles. Belgium.

jo naujai įsisteigusios Šaulių kuopos atstovas V. Pleškūnas ir po prakalbos įteikė dirigentėms dovanėlių.

Sambūrio chorui dirigavo Danutė Levickienė ir Birutė Prašmutaitė, pianinu akompanavo Zita Prašmutaitė, lyriką ir prozą paruošė A. Karazijienė. Gintaro tautiniams šokiais vadovavo V. Straukas ir D. Antanaitienė. Solo dainas ir deklamacijas atliko A. Bakaitis, V. Bruozytė, L. Čižauskaitė, R. Galinis, V. Lazauskas, P. Morkūnas, J. Petrašūnas, Brigita Szentimrey, B. Saulytė, E. Seikienė ir Pijus Vaičaitis. Akordeonu grojo P. Aras ir J. Macijauskas. Koncerto technikiniai padėjėjai: V. Ališauskas, P. Aras, J. Balčiūnas ir E. Sidlauskas. Koncertui buvo labai gerai pasiruosta. PD

SPORTAS

ADELAIDE

Lietuvių sporto klubas Vytis praneša: metinis visuotinis klubo narių susirinkimas įvyks birželio 9 d. 2 val. p.p., Lietuvių Namuose, Norwood, Dienotvarkė: Susirinkimo atidarymas, prezidiumo ir mandatų komisijos sudarymas, pereitų metų visuotinio susirinkimo protokolo skaitymas, Vyties klubo valdybos metinės veiklos pranešimai: pirmininko, išdininko, revizijos komisijos, diskusijos dėl pranešimų, klausimai ir sumanymai, susirinkimo uždarymas. Naujos valdybos rinkimų nebus, nes valdyba išrinkta dviem metams. Visiems sportininkams, jų tėveliams ir klubo nariams dalyvavimas būtinas.

ALS "VYTIS" Valdyba

Birželio 19 d. įvyksta sporto klubo Vytis - tradicinis Vardinių Balius Lietuvių Namuose. Bilietai su maistu \$ 8. Bilietus ir staliukus prašome užsisakyti pas P. Andrijaitį arba kitus valdybos narius.

"Vytis" Valdyba

Velykų savaitgalio metu mūsų Australijos Lietuvių rinktinės krepšininkai Geelonge dalyvavo Corio Classic turnyre ir tik finaluose pralaimėjo prieš West Gate 26-36. Mūsų vyrai neturėjo pilnos rinktinės ir jų žaidimo lygis nebuvo aukštos klasės.

Jauniai dalyvavo žemesnėje grupėje, nors nepasiekė finalų, bet pusfinalį, turėjo nusileisti suaugusiems priešininkams ir ištisai visoje žaidynėse labai gerai pasirodė.

Velykų metu įvyko Brisbanėje žemiau 20 metų tinklinio visos Australijos pirmenybės. Pietų Australija užėmė pirmą vietą, o moterys trečią, kurios sudėtyje žaidė ir dvi lietuaitės sesutės Paulauskaitės, jos gyvena Port Pirie.

Edas

PADĖKA

Brangiai mamytei, uošvei ir močiutei

AŲA ONAI VEREMČIUKIENEI

mirus, širdingai dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems, skaitlingai dalyvavusiems jos palydėjime į amžinos ramybės vietą. Dėkojame visiems pareiškusiems mums užuojautą žodžiu bei raštu. ALK Federacijos Valdybai, Melbourn Parapijos Choriui už gėles ir vainikus, taip pat aukojusiems Aust. Lietuvių Fondui. Ačiū viesiems. Dėkojame J. Jokubauskienei ir Z. Pranckūnienei už pagalbą, ruošiant šermenis. Širdingas ačiū.

Liūdinčios dukros, sūnus ir giminės

GEELONGAS

A. a. Dr. Stasio Skapinsko mirties keturnedėlio pagerbimą suruošė savo mirusiam Pirmininkui Geelongo Apylinkės Valdyba balandžio 25 d. šv. Mišiomis St. John bažnyčioje. Šv. Mišias aukojo kun. Pr. Dauknyš ir tarė tai progai skirtą žodį. Skaitymus atliko Vl. Stuikevičius, aukas atnešė naujasis Apylinkės pirm. Dr. R. Sarkis ir V. Paškevičius. Pamaldas palydėjome sutartinėmis giesmėmis.

Gegužinės pamaldos per visą mėnesį jau Geelonge įsigalėjusi tradicija nuo pat įsikurimo laikų ir nemažas būrelis lietuvių susirenka į Brigitos Starinskienės rezidenciją. Ir šiemet mieloji ponja Starinskienė įrengė gražų altorėlį šioms pamaldoms, kurios bus atliekamos vakarais 6.30 val. Laukiamie visų susirinkti ir savo malda ir giesme jungtis su visa Lietuvos Katalikų Bažnyčia, kuri skaudžiai persekiojama, kad Marijos globa išliktų užgrūdinta ir sulauktų Laisvės dienu.

Vladas Stuikevičius

Motinos Dienos minėjimą ruošia Dr. Vinco Kudirkos savaitgalio mokykla gegužės 9 d. 9 val. ryto pamaldos šv. Jono bažnyčioje už mūsų mirusius ir gyvas mamytes. Minėjimo aktas Lietuvių Bendruomenės Namuose 10.30 val. bus paskaita ir meninė dalis, po kurių — kavutė. Visi lietuviai, šeimos su vaikais kviečiami dalyvauti ir pagerbti mūsų mamytes.

Mokyklos Tėvų Komitetas

Brigita Starinskienė Velykų pamaldų proga Tėviškės Aidus pasveikino \$ 20 auka.

Bronė Šimkienė iš Norlane apsirgo ir paguldyta ligoninė.

S. S. Slavickai per Velykas išvyko nuolatiniam apsigyvenimui į Kanadą pas savo sūnus inžinierius — Rimantą ir Donaldą, kur jie jau yra gerai įsikūrę.

Geelonge Lietuvių Sąjungos Klubų valdyba ruošia Rudens Balių Lietuvių Bendruomenės Namuose gegužės 22 d. vakare 7.30 val. Dalyvių linksmas pagarsėjusi Mavados kapela.

SYDNEJUS

LIETUVAITĖ - DIPLOMUOTA INŽINIERĖ

Balandžio 16 d. lietuvaitė Rossana Kava - Kavaliauskaitė iš NSW universiteto chemijos fakulteto gavo diplomą "Master of Engineering" arba M. E.

Jau keli metai dirba universiteto chemical research skyriuje CSR — kaip iš anglies išgauti kurą. Linkim sėkmės mokslo darbuose, o nepamiršti ir Lietuvos - varguose.

K.P.B.

● Vakarų Australijos universiteto tyrimus pranešė prof. Lawrie Beilin, kad kraujo aukštą spaudimą sukelia alkoholis. Iš patikrintų 500 žmonių, surado, kas daugiau gerė alkoholio, tas turėjo aukštesnį kraujo spaudimą.

Išvyka į Pasaulio Lietuvių Dienas

1983 metų birželio 25 - liepos 4 d. į Laisvojo Pasaulio Lietuvių Dienas ir Seimo suvažiavimą Čikagoje prašom nedelsiant pradėti registruotis pas ALB Krašto Valdybos Išvykos Komiteto narius:

ALB Krašto Valdyba

J. Tamošiūnas, 17 First Ave. Kew East 3102, Vic., tel. 859 6291.

Jaunimo reikalams

B. Prašmutaitė, 7 MacGregor St. E. Malvern Vic. 3145, tel. 211 3775.

Choristų reikalams

A. Savickas, 4 Alexandria Ave. Sunshine Vic. 3020, tel. 311 5665.

Bendruomenės reikalams

A. Bajoras, 14 Prospect St. Glenroy Vic. 3046 tel. 306 8595.

Sportininkų reikalams

A. Ragauskas, 15 Tenham Grove, Cheltenham Vic. 3192, tel. 93 6574.

Skautų reikalams

Alb. Pocius, 65 Wallace St. Vic. West Brunswick 3056, tel. 383 4308.

SYDNEY NSW

Balys Barkus, 80 Links Ave. Concord NSW 2137, tel. 73 3984.

ADELAIDE SA

Č. Zamoiskis, 6 Tram St. Kensington SA 5068, tel. 332 0136.

PERTH WA

E. Stankevičius, 202 Loftus St. Leederville WA 6006, tel. 444 0116.

Nė viena lėktuvų linija kol kas dar negali pateikti 1983 m. birželio mėn kelionių kainų, yra tokios žemiausios kainos:

Melbourne - Los Angeles - Melbourne \$ 879. Los Angeles - Chi-

DLK VYTENIO ŠAULIŲ KUOPA MELBOURNE SKELBIA:

Kurkime tik lietuviškas šeimas! Piršlys "Vytenis" padės Jums surasti lietuvių kilmės pageidaujama asmenį net ir kituose kontinentuose. Todėl kas ieško gyvenimo draugo ar draugės, rašykite "Vyteniui". Pridėkite trumpą biografiją bei ko pageidaujate. Paslaptis bus išlaikyta. Laiškus rašykite lietuviškai arba kokia kalba jūs galite. "Vytenio" išlaidoms padengti atsiųskite \$ 20 čekį.

"Vytenis", Box 4861
Melbourne 3001,
Victoria, Australia.

cago - Los Angeles \$ 280. Viso \$ 1.159.

Sydney - Los Angeles - Sydney \$ 999. Los Angeles - Chicago - Los Angeles \$ 280. Viso 1.279.

Į šias kainas įeiną 45 dienų laisvas skraidymas po USA su jų nurodyta lėktuvų linija. Užsiregistravę turi sumokėti depozitą iki 1983 m. vasario pabaigos.

ALB Krašto V-bos Išvykos K-tas

"AIDAS" NEATVYKŠ

Kanados Hamiltono mergaičių choras "Aidas", kuris rugpjūčio mėnesį turėjo atvykti į Australiją, išvyką atidėjo neribotam laikui, nes iš to choro vadovavimo pasitraukė muzikas Jonas Govedas.

ALB Krašto Valdyba

MELBOURNAS

APYLINKĖS VALDYBA PERSITVARKO

Valdybos sekretoriai Ramutei Juškaitei išvykus į JAV, Melbourne Apylinkės Valdyba balandžio 19 d. pakvietė valdybos kandidatą L. Padgurskį. Jaunimo reikalams kooptuota D. Baltutienė, kuri atliks ir sekretorės pareigas. Valdybą sudaro: R. Semetas pirm., A. Žilinskas vicepirm., A. Bajoras išd., M. Sodaitienė - parengimų vadovė, L. Padgurskis ir D. Baltutienė.

VAJUS REMTI VIRGINIJAI BRUOZYTEI

ALB Melbourne Apylinkės Valdyba skelbia vajų Virginijos Bruozytės muzikos pamokoms padengti. Virginija nuo pat mažens linksmina mūsų kolonijas savo žavingu balsu ir puikiai perduotom dainelėm. Šių metų pradžioje Australijos Lietuvių Fondas, suinteresuotas Virginijos balso lavinimu, nusprendė padengti pirmo pusmečio muzikos pamokų išlaidas.

Laikas tačiau bėga, reikia jau dabar susirūpinti su šių pamokų pratęsimu. Todėl mūsų bendruomenė raginama kuo uoliau prisidėti prie šio vajeaus. Aukos priima Melbourne Apylinkės Valdybos išdininkas A. Bajoras.

ALB Melb. Apylinkės Valdyba

MOKYKLOJE

Mokytojas klausia: "Kiek bus kai iš dviejų atimsime du?" - "Vienas!"

"Ne, palauk ir gerai pagalvok. Kai tu kišenėje turi du gabalus pyrago ir tu vieną gabalą išimsi ir paskui kitą išimsi, kas tada lieka kišenėje?"

"Trupiniai!" - sako Tomas.

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ KREDITO DRAUGIJA „TALKA“ LTD.

● Moka už indėlius (deposits) 9% metinių palūkanų, už terminuotus indėlius 12% (nemažiau \$ 100) ir 14% (nemažiau \$ 10.000, o po to pilnai \$ 1.000). Abeji terminuoti indėliai turi išbūti iki finansinių metų galo t.y. birželio 30 d., už atsiimtą term. ind. metų bėgyje - 6%. Procentai užskaitomi už pilną kalendorinį mėnesį. Už indėlius 5 metams ir nemažiau \$ 5.000 mokama iki 15%, pirmais metais 11%, antrais 12%, trečiais 13% ir t.t., už šiuos indėlius procentai užskaitomi tik juos atsiėmus (interest deferred). Atsiimti galima bet kada 5 metų laike, už nepilnus metus mokama tų metų pusę procentų. Už įnašus (shares) iki 10% dividendo.

● Teikia paskolas iki \$ 15.000 įkeičiant nekiln. turtą, asmenines paskolas iki \$ 5.000 su garantuotojais ir iki \$ 2.000 be garantuotojų. Procentai už visas paskolas užskaitomi kas 3 mėn.

● Įstaiga veikia:

Melbourne šeštadieniais nuo 10 iki 2 val. pp., sekmadieniais nuo 1.30 pp. iki 3 val. pp., Lietuvių Namai, 50 Errol St., North Melbourne. Tel. 328 4957.

Informacijos dar teikiamos pirmadieniais ir antradieniais nuo 9 val. ryto iki 2 val. pp.

Pašto adresas: "TALKA", Box 4051, GPO, Melb. 3001.

Adelaidėje sekmadieniais nuo 1 iki 3 val. p.p. Lietuvių Namuose. Pašto adresas: TALKA, Lietuvių Namai, 6 Eastry St. Norwood, SA 5067.

Sydneyje sekmadieniais nuo 2 val. iki 4 val. pp. Lietuvių Klubu patalpose 16 - East Terrace, Bankstown NSW.

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVĖS

Mes tikime, kad mūsų uždavinys yra ne tik laidotuves sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprasti ir pagerbti suinteresuotų žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

Tobin Brothers Pty. Ltd. Funeral Directors.

North Melbourne: 189 Boundary Road, 3051. 329 6144
Frankston: 232 Cranbourne Road, 3199. 781 2366
Glenroy: 111 Wheatheaf Road, 3046. 306 2044
Malvern: 1382 High Street, 3144. 509 4720
Noble Park: 505 Princes Highway, 3174. 546 7644

LIETUVIŲ RADIO VALANDELES

ADELAIDE 5FM šeštadieniais 9 val. ryto.

CANBERRA 2XX ketvirtadieniais 7.30 val. vak.

MELBOURNE 3EA sekmadieniais 11 val. ryto, pirmadieniais 6.30 val. p.p.

SYDNEY 2EA šeštadieniais 10-11 val. prieš pietus.